Universitätsbibliothek Paderborn

Opus pulcherrimu[m] de tribus vsitatis christianoru[m] actibus: oratione videlicet: ieiunio [et] elemosyna

Gunthherus <Parisiensis>

Basilee, 1507

VD16 G 4140

De effectu oratio[n]is Capitulum secundum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30791

Visual Library

dini vl' idignus: q̄ iuſticia ſiue
iniqtas a ꝑpellat̄: ſʒ de q̄dā cō-
gruētia ſeu icōgruitate reꝝ ac-
cidētiū/ q̄s tā iuſto q̄ʒ peccato-
ri vl' adeſſe vl' abeſſe neceſſe ē:
vtputa d̄ pietate/ hūilitate/ de
uotiōe/ ⁊ affectu orāt̄ʒ: ⁊ his ſi
milibꝫ/ vl' eoꝝ ↄ̄trijs. Plurimū
eīm itereſt apd̄ eū cui pſētari de
bet orō: hūilit̄ ac deuote/ lacri-
mis ⁊ planctu ⁊ magna cordiſ
ↄtritiōe publicanū imiterʒ: an
ſupbe ⁊ arroganter/ q̄buſdā/
vt poetice loquar/ vboꝝ am-
pullis/ ⁊ faſtu ocl'oꝝ/ et vana
corporʒ oſtentatione/ phariſei
Luce.18. expmas leuitatē. Unde ⁊ de al
tero ſaluator vterqʒ ↄſcius: de
ſcendit inqt hic iuſtificatus in
domū ſuā: de altero aūt ⁊ alijs
ei ſilibꝫ: q̄ amāt in plateis ſtan-
Math.6. tes orare vt videant̄ ab hoibꝫ:
receperūt inqt mercedē ſuam.
Sed d̄ his qm̄ circa pſonā orā
tis ↄſiderari ſolent: poſtmodū
diligētius agendū erit: cū illd̄
capl'm tractabit̄: videlʒ q̄d orā
ti ↄueniat. Neqʒ tn̄ h̄ loco peni
tus erāt reticēda: p eo q̄ in iſtis
dignitas ſiue indignitas oran
di ꝑpenditur.

Liber ſeptim⁹ de obtinētia orōnis. Cap. pmū:

NUnc qm̄ quid oratio
contineat: quanta po-
tuimus diligentia q̄ſi-
tum eſt: in q̄bꝫ obtineat id eſt
effectum ſortiat̄/ liber intueri.
Uerū hui⁹ q̄ſtionis non ſolum
difficilis/ ſed vt verius loquar
impoſſibilis eſt explanatio: pro
eo q̄d ſit humane facultatʒ quas
deus orōnes aut ſuſcipiat aut
repellat: vel cōprehendere ſen
ſu: vel eloquio diffinire. Nam
ſic ait apl'us: Incomphenſibi
lia ſūt iudicia ei⁹: ⁊ iueſtigabi-
les vie ei⁹. Inuocato tn̄ eo ad
quem omīs oratio dirigenda
eſt: ex his q̄ iam premiſſa ſūt/
et que adhuc in mētē veniūt/
temptemus de ipſo effectu ora
tionis qualēcunqʒ colligere ra
tionē: in qua ſi quid recte dixe-
rimus/ diuine ſit gratie: ſi q̄d
abſurde vel improbe vl' noſtre
infirmitati/ vel rerum ipſarum
difficultati imputetur.

De effectu oratiōis Capitulum. ſecundum.

AC primū illud remini-
ſci oportet qd̄ ⁊ ſupra
docuim⁹: extra ſinum
eccleſie non eſſe locū orationi:
quia non niſi pro vita eterna/
vel ad illam ꝑtinentib⁹ oran-
dum eſt: que extra vnitatē ec-
cleſie ſperari non poteſt. Hec
eſt enim (ait ſaluator) vita eter
na vt cognoſcant te: et quem
miſiſti ieſum chriſtum. Legim⁹
infideles aliquos pro ſuis ne-
ceſſitatibus deo ſupplicaſſe:
vt achab qui ꝑpter mortē na-
both ieiunauit. et operuit cili-
cio carnē ſuam. Sed hec talis
ſupplicatio q̄ʒ finalem cauſam
quā debuit non habebat: nec

oratio poterat eſtimari. Regu-
laris vt ſup̄ q̄ȝ dictū eſt eſſe de-
bet orō: vt fiat in ſpū et v̄itate:
qđ extra eccleſiā nequaq̄ȝ pōt
cōtingere. Excluſis ergo cūctis
infidelibꝫ.i. gentilibꝫ ꝛ iudeis:
imo etiā hereticis q̇ ſe ab vnita-
te fidei ꝑ diuerſas hereſum pe-
ſtes abruperunt: ſolis fidelibꝰ
et eiſdem bonis ac malis orare
cōceſſū eſt: Malus eñ orare
debet vt bonus fiat: bonus vt
melior. Sicut eñ ī domo ma-
gni cuiuſdā patriſfamilias ſuꝰ
q̇ ſe ꝓ culpa ſua ſcit dn̄o diſpli-
cere/ ꝓcibus veniā implorat:
q̇ autē ſe placere p̄ſumit/ maio-
rem adhuc grām ſatagit ꝓme-
reri: ſic in eccleſia dei petōr orā-
do niti debet ad veniā: iuſtꝰ ad
ampliorē grām: vt vtriq̄ȝ ſi nō
pares in merito: cōſortes tamē
habeant in regno. Sed iā tem-
pus eſt ꝓpoſitā aggredi queſtio-
nem/ de qua certius aliqđ diſ-
finire: nō aliud fere eſt q̄ȝ pru-
nas ſub cinere latentes nudis
calcare veſtigijs.

Capitulum tertium.

Cum ergo ſex ſint cōtē-
ta orationis de quibꝫ or-
dine tractauimꝰ: ex eo-
rum omniū ꝯcurſu conijciēdū
eſt: q̇ a deo vel exaudiri vel re-
pelli credat̄ orō. Cōſiderantem
oportet q̇s petat: et a q̄ petat: ꝛ
q̇d petat: ꝛ cui: ꝛ q̄re: ꝛ q̄liter: ꝛ
ex his quātū fieri poteſt huius
rei trahi cōiecturā. Primo q̇s
petat: qm̄ ſi fidelis non ē q̇ pe-
tit/ q̄cunq̄ȝ modo ſe habeant q̄
ſequnt̄: nec orare dr̄: nec exau-
diri putādus eſt: qm̄ deꝰ p̄ter fi-
dem: nec orari pōt/ nec orantē
exaudire. Unde et q̄dringenti
q̄nquaginta ſacerdotes Baal 3.Reg.18.
pro igne celeſti ad deuorandū
holocauſtū exauditi non ſunt:
ſolus aūt helias in fide ſua me-
ruit exaudiri. Scđo q̇d petat:
qm̄ ſi aliud q̄ȝ bonū nec orare
nec exaudiri dignus eſt: q̇a orō
nō eſt niſi đ bonis: ꝛ licȝ adep-
tus ſit malū qđ poſtulabat/ nō
tn̄ credit̄ exauditus: ſȝ potius
cōdemnatꝰ: q2 malo ſuo qđ pe-
tebat obtinuit: quēadmodū fi-
lij iſrl' carnes male cōcupitas:
pro q̇bus grauiter puniti ſunt Nume.11.
apud ſepulchra cōcupiſcentie.
Tertio a q̄ petat: q̇a ſi ab alio
q̄ȝ a deo/ nec orat nec exaudit̄:
qm̄ ad eū qui ſolꝰ orandus eſt:
et ſolus orātē exaudire poteſt/
petitionē nō dirigit. Unde p̄fa-
ti ſacerdotes baal: q̇a diuinum 3.Reg.18.
ignem non a deo ſȝ ab ip̄o baal
poſtulabant/ merito reprobati
ſunt: helias vero quia ab illo q̇
dare poterat: exauditꝰ ē. Quar-
to cui petatur: qm̄ ſi ille cui pe-
titur/ dignꝰ vel idoneus non
eſt/ non habet effectū circa ip̄m
oratio: quēadmodū ſamuel li-
cet ſletūs/ pro ſaul quē dn̄s re- 1.Reg.15. et.16.
probauerat nō meruit exaudi-
ri. Quinto q̄re petat: q̇a ſi non
bona intētione petit/ nihilomi-
nus nec orat nec exauditur: q2